

AMENDEMENT

Schuldpreventie, vroegsignalering, gedragsverandering, sociale omgeving en jaarlijkse rapportage

De raad van de gemeente Eijsden-Margraten, in vergadering bijeen op **1 oktober 2026**, gelezen het voorstel van het college inzake het **Beleidsplan Schuldhulpverlening Eijsden-Margraten 2026-2028**,

Constateernde dat:

- het Beleidsplan Schuldhulpverlening 2026–2028 voor meerdere jaren richting geeft aan de gemeentelijke schuldhulpverlening;
- de uitvoering van het beleidsplan nader wordt uitgewerkt in een uitvoeringsplan;
- de wethouder heeft toegezegd de raad in het vierde kwartaal van 2026 te informeren over de uitvoering van de schuldhulpverlening;
- deze toezegging nog niet automatisch voorziet in een structurele rapportage gedurende de gehele looptijd van het beleidsplan.

Overwegende dat:

- het vaststellen van beleid een taak is van de gemeenteraad;
- het beleidsplan tot doel heeft problematische schulden te voorkomen, inwoners met schulden perspectief te bieden en verdere escalatie te voorkomen;
- schuldhulpverlening zich niet alleen dient te richten op het oplossen van schulden, maar ook op schuldpreventie, vroegsignalering, financiële gedragsverandering en het beperken van de maatschappelijke gevolgen van schuldenproblematiek;
- vroegtijdige financiële bewustwording en financiële redzaamheid, met name onder jongeren, eraan bijdragen dat schulden zoveel mogelijk worden voorkomen;
- vroegsignalering van financiële problemen van groot belang is om escalatie te voorkomen;
- de sociale omgeving van inwoners, zoals familie, vrienden, buren, verenigingen, dienstverleners, kerken en andere maatschappelijke verbanden, een belangrijke rol kan spelen bij het tijdig signaleren van financiële problemen;
- de gemeenteraad zijn kaderstellende en controlerende rol alleen goed kan vervullen wanneer inzicht bestaat in zowel de uitvoering als de resultaten van het vastgestelde beleid;
- in het onderzoek van de rekenkamer (behandeld in de raad op 11 juli 2023) het belang van evalueren onderstreept werd
- ervaring in den lande leert dat het goed is om beleid te evalueren en op basis daarvan mogelijk te herzien;
- daarbij niet alleen inzicht nodig is in uitgevoerde activiteiten, maar ook in de mate waarin de doelstellingen en indicatoren uit het beleidsplan worden bereikt;
- een jaarlijkse rapportage de raad in staat stelt ontwikkelingen te volgen en, indien nodig, het beleid of de uitvoering bij te sturen;
- het daarom wenselijk is deze rapportage vóór de behandeling van de programmabegroting aan de raad aan te bieden, zodat de raad de uitkomsten kan betrekken bij de besluitvorming voor het daaropvolgende jaar;
- de reeds toegezegde rapportage over 2026 als eerste rapportage kan dienen.

Besluit het voorgestelde beslispunt:

“Het beleidsplan Schuldhulpverlening Eijsden-Margraten 2026-2028 vast te stellen.”
te vervangen door de volgende beslispunten:

1. Het beleidsplan Schuldhulpverlening Eijsden-Margraten 2026-2028 vast te stellen.
2. Bij de uitvoering van dit beleidsplan extra nadruk wordt gelegd op schuldpreventie, vroegsignalering, financiële gedragsverandering, het beperken van de maatschappelijke gevolgen van schuldenproblematiek, het bevorderen van financiële bewustwording en financiële redzaamheid onder jongeren, en op de rol van de sociale omgeving bij het tijdig signaleren van financiële problemen.
3. Gedurende de looptijd van het Beleidsplan Schuldhulpverlening Eijsden-Margraten 2026–2028 ten minste eenmaal per jaar aan de gemeenteraad te rapporteren over de uitvoering en de resultaten van het beleid.
4. Te bepalen dat deze rapportage jaarlijks vóór de behandeling van de programmabegroting aan de raad wordt aangeboden,

VVD Eijsden-Margraten

Paul Brauers

Jean Thomassen

ODE Eijsden-Margraten

Ellen Janssen

Jules Sondeijker

Margreet van Belle

Toelichting

De indieners vinden dat schuldhulpverlening meer moet zijn dan het achteraf repareren van financiële problemen. Wie schulden echt wil terugdringen, moet eerder ingrijpen, duidelijker inzetten op preventie en inwoners helpen om financieel verantwoord gedrag te ontwikkelen. Alleen schulden oplossen zonder aandacht voor onderliggende oorzaken is onvoldoende en vaak slechts een tijdelijke oplossing.

Schulden hebben bovendien gevolgen die verder reiken dan de portemonnee alleen. Zij raken participatie, gezinsleven, gezondheid, ontwikkeling en kansen in de samenleving. Daarom moet schuldhulpverlening niet alleen kijken naar cijfers en regelingen, maar juist ook naar gedrag, weerbaarheid en maatschappelijke impact.

De indieners achten het daarbij van groot belang dat juist jongeren leren dat financiële vrijheid ook financiële verantwoordelijkheid vraagt. Door in het beleid steviger in te zetten op financiële bewustwording en redzaamheid, kan worden voorkomen dat kleine financiële misstappen uitgroeien tot langdurige problematiek.

Daarnaast ontstaat financiële problematiek vaak niet van de ene op de andere dag. Juist in de directe leefomgeving worden signalen vaak als eerste opgemerkt. Familieleden, vrienden, burens, verenigingen, kerken, vrijwilligers en andere maatschappelijke partners kunnen daarom een belangrijke rol spelen bij het vroegtijdig herkennen van problemen en het bespreekbaar maken daarvan. Door ook deze sociale omgeving nadrukkelijk te betrekken, kan sneller en effectiever worden gehandeld.

Tegelijkertijd vinden de indieners het van belang dat de gemeenteraad gedurende de hele looptijd van het beleidsplan zicht houdt op zowel de uitvoering als de resultaten. Een structurele jaarlijkse rapportage stelt de raad in staat om de voortgang van de doelstellingen en indicatoren te volgen en waar nodig tijdig bij te sturen. Door deze rapportage vóór de behandeling van de programmabegroting aan te bieden, kunnen de uitkomsten bovendien worden betrokken bij beleidsmatige en financiële afwegingen voor het daaropvolgende jaar.

Met dit amendement wordt het beleidsplan inhoudelijk aangescherpt én wordt de controlerende rol van de raad gedurende de looptijd van het plan beter geborgd.